

Nad Spálovem

foto Jana Matěásková

Milý čtenáři!

Byl svátek a bylo moc pěkně. Musím si to pořádně užít! - řekl jsem si. Ale jak?! Tak jsem napsal článek, vzal koloběžku a dojel si koupit škvarky a falešnýho lososa a pak jsem se projížděl po Bílé hoře. A na zpáteční cestě jsem si dal pivo v hospodě na křižovatce na Dlabačově (ostentativně jí odmítám říkat Malovan-ka). No a když byl ten svátek a měl jsem si to užít – tak jsem si dal výjimečně druhé.

Himbajs, jak se to dělá – užívat si? 😊

Nové vykopávky z Turnova jsou starší než první písemná zmínka o městě

Pozůstatky několika staveb ze středověku našli archeologové při výstavbě silničního napojení Fučikovy ulice na průtah Turnovem. Usedlost je zřejmě starší než první písemná zmínka o Turnovu, která je z roku 1272.

„Sídlní situace je datovaná do 13. století až počátku 14. století. Tedy do doby, která předchází jak lokaci města Turnova, tak pochopitelně i lokaci vesnice Ohrazenice,“ řekl ředitel muzea v Turnově a archeolog Jan Prostředník. Předpokládá, že právě do Ohrazenic navazujících na Turnov se v minulosti obyvatelé z této usedlosti přestěhovali. „Ten prostor nebyl asi úplně příhodný pro osídlení, protože Fučikovou ulicí protékal potok a objekty, které tam stály, byly touto vodotečí docela ohrožované,“ dodal.

Archeologové zatím odhalili jednu polozemnici, což je do země zahloubený objekt. „Zachytili jsme tam srubovou konstrukci velké polozemnice, která má rozměr zhruba pět krát pět metrů. Je tam zachovaná první úroveň trámu, která je zároveň úrovní podlahy. Vzhledem k tomu, že nebylo v interiéru polozemnice zachyceno nějaké otopné zařízení, vypadá to, že objekt nesloužil k bydlení, ale byl to asi nějaký hospodářský objekt,“ uvedl Prostředník.

Zkoumat podle něj budou archeologové ještě pozůstatky dvou jiných větších staveb. „Jde pravděpodobně o objekty pravidelného půdorysu. Jeden má zhruba osm krát šest metrů a druhý deset krát sedm metrů,“ dodal ředitel muzea. Na místě usedlosti našli archeologové i kruhovou pec

o metrovém průměru, která zřejmě sloužila k pečení chleba. Práce na propojení průtahu Turnovem a Fučikovy ulice za 29 milionů korun začaly letos v červnu a potrvají do začátku příštího roku. Jedná se o společnou investici státního ŘSD a Turnova, který zaplatí zhruba desetinu nákladů.

„Pro město Turnov se jedná z hlediska dopravního o velmi důležitou stavbu, kterou společně s ŘSD a obcí

Ohrazenice připravujeme více jak šest let. Stavba umožní přímý sjezd z I/10 ze směru od Prahy a nájezd na I/10 směrem na Jičín. Celé opatření povede k zásadnímu snížení provozu nákladních automobilů v celé lokalitě Nádražní ulice a ulice Fučikova. Dojde i k přesunu dopravního zatížení od Ohrazenic a Paceřic,“ řekl už dříve starosta Turnova Tomáš Hocke.

Kulturní centrum Turnov představuje katalog nové kulturní sezóny 2023/2024 a v něm několik zajímavých novinek. Nejdůležitější změnou oproti sezóně minulé je fakt, že se vrací abonentní divadla.

Nový katalog Kulturního centra Turnov uvádí sezónu 2023/2024, nejdůležitější změnou oproti sezóně minulé je fakt, že se vrací abonentní divadla, a to hned ve dvou řadách. Vedle zavedené abonentní řady, která nabízí osvědčené divadelní domy, známé tváře a samozřejmě kvalitu, svým divákům Kulturní centrum Turnov nově nabídne i řadu Abonentní divadlo+, která do turnovského divadla přiveze hned čtyři špičkové soubory, věnující se méně tradičním divadelním formám. Návštěvníci divadla se tak letos mohou těšit také na tanec, nový cirkus a další dva intenzivní ponory do divadelního světa, které jim předvedou, co také divadlo umí. Vedle těchto dvou (staro)nových divadelních řad jsou pro milovníky kulturních zážitků i letos přichystány Turnovské hudební večery, cestovatelské přednášky, přenosy oper a baletů z londýnského Royal Opera House, výstavy na plátně kina Sféra a tradiční divadelní řada pohádek pro nejmenší, která mění svůj název na jednoduché „Divadlo dětem“. Katalog je zdarma k dostání na recepci Střelnice, v klubu KUS a v Letním kině Turnov.

„Katalog představuje jen základní stavební kameny nadcházející sezóny. Kdybychom v něm uvedli všechny další pořady, které na sezónu 2023/2024 chystáme, možná by se divákům ani nevešel do batohu,“ komentuje nabídku jednatel KC Turnov David Pešek a dodává: „Mám velikou radost z návratu divadelního abonmá, které považuji za základní stavební kámen kulturní nabídky, a které jsme loni škrtili s velmi těžkým srdcem. A možná ještě trochu větší radost mám z nové divadelní řady, protože tu si turnovské publikum určitě vychutná. Těším se s ním na viděnou!“
(Romana Holubová, KC Turnov)

V úterý 11. července 2023 se Turnov rozloučil s panem Jiřím Zajícem, dlouholetým obětavým předsedou Pěveckého spolku Antonín Dvořák. Byl vynikajícím dokumentaristou spolku, vedl archiv, organizoval koncerty a celkově vedl velmi aktivně spolkový život sboru. Za jeho působení vznikla celá řada zajímavých tiskovin o historii sboru a večerech THV, které měly v té době obrovskou tradici a podporu. Koncem 90. let oživil společně s Václavem Feštrelem festival vážné hudby Dvořákův Turnov a Sychrov. Doslova se podařilo vdechnout do tohoto festivalu nový život. Proto neodmyslitelně patřil k jeho největším podporovatelům a propagátorům.

Právem za všechny tyto aktivity mu bylo uděleno v roce 2009 čestné občanství města Turnova. Měla jsem tu čest tento slavnostní večer moderovat a vím, jak velkou radost měl pan Zajíc z tohoto ocenění. Tehdy jsem měla možnost mu osobně poděkovat za roky krásné spolupráce při pořadech knihovny a města.

A dnes to znovu opakuji se vší vřelostí v srdci.

S uznáním k člověku, který byl velmi skromný a s pokorou sobě vlastní přijal i slova veřejného uznání.

Pan Jiří Zajíc se zapsal do kulturního povědomí našeho města natrvalo. Ano, mohl se cítit osamělý v posledním období života, ale byli jsme spolu v kontaktu při pořadech v penzionu Výšinka, kde žil a byl vždy velmi pozorným posluchačem se zájmem o kulturní dění v Turnově.

Je mi líto, že jsem se s ním nemohla osobně rozloučit, protože jsem na léčení v lázních daleko na Moravě. Ale v mé duši bude mít pan Jiří Zajíc trvalou vzpomínku. Čest jeho památce.

/ Eva Kordová,, radní města Turnov; foto Pavel Charousek

Turnovské kulturní tipy:

pátek 14. července od 18 hodin před Střelnicí
Happy Junior Band

sobota 15. července od 18 hodin před Střelnicí
Snap Call

pátek 21. července od 18 hodin před Střelnicí
Kerberos Ensemble

Klasické trio ve složení hoboj, kytara a zpěv vzniklo v roce 2014 během studií na Pražské konzervatoři. Hudební spolupráce hobojistky Magdalény Kyselovičové (roz. Klárové), kytaristky Nikoly Liederhaus (roz. Prokopové) a Kristiny Kubové čerpá inspiraci z jejich dlouhodobého přátelství. Ve svých dvanácti letech společně nastoupily na výběrové hudební Gymnázium Jana Nerudy, kde společně prošly osmiletým studiem. Po maturitní zkoušce zpěvačka Kristina Kubová odešla studovat sólový zpěv do Brna na Janáčkovu Akademii múzických umění. Magdaléna s Nikolou zůstaly spolužačkami. Po maturitní zkoušce byly obě přijaty do pátého ročníku Pražské konzervatoře.

Na několik let se stalo z tria hobojovo-kytarové Duo Kerberos. Po absolutoriu konzervatoře nastoupily společně na Hudební Akademii múzických umění v Praze, kde v rámci komorní hry spolupracovaly pod vedením kytaristy Pavla Steidla a klarinetisty Štěpána Koutníka. Společně absolvovaly magisterské studium v roce 2020. V roce 2019 duo získalo 2. místo v mezinárodní interpretační soutěži v italském Chieri.

sobota 22. července od 18 hodin před Střelnicí

Bigbítek

Přední revival českého bigbeatu z Rovenska pod Troskami, zejména potom Krausberry, Vítkova kvarteta, Vladimíra Mišíka, Krucipüsku a dalších. Bigbítek slibuje pecky, které se nehrají na každé akci. Vše začalo v roce 1998, kdy uskupení čítalo čtveřici členů (Jarda Dvořák, Jarda Špína, Filip Valkoun a Roman Vaněk). Po téměř sedmiletém působení nastala pauza a personální změny. Od dubna roku 2014 byla činnost kapely obnovena pro příležitostné hraní a obohacena o zpěv Katky Matysové.

z vaší pošty

Digitalizace podle ministra Bartoše

Byly doby, kdy jste přišli s pocitem nemoci k obvodnímu lékaři. Ten vás prohlédl, obvykle pomocí stetoskopu a lžičky v hrdle stanovil správnou diagnózu, napsal recept, orazítkoval a vy jste si v lékárně vyzvedli prášky a šli na pár dnů marodit.

Těmto starým praktikám je už konec. Naše moderní medicína dnes disponuje přístroji za desítky milionů, které odhalí kdejakou nepravost ve vašem těle, a léčení může započít. Ovšem i sem se může „vloudit“ chybička. V turnovské, potažmo liberecké nemocnici, chybí nějakým nedopatřením lékař - urolog. Tedy ten, který vám po léta pravidelně předepisoval ten samý prášek, a to ve vteřině. Řešení?

Nejednoduché. Váš obvodní lékař vám jej totiž napsat nesmí, a sestra po chybějícím lékaři už vůbec ne. Ta dobrá duše si ale opiše vaše nacionále a musí jej předat do libereckého „vrchního velení“ s tím, že recept vám pošlou přímo na váš mobilní telefon a vy si jej v lékárně jen vyzvednete. Paráda!

Jenomže když už ta celá paráda trvá týden, dva, znejistíte. Po třech nedělích začnete na kompetentních místech hledat důvod, proč recept nemáte a proč se nic neděje? Nakonec se dovíte,

že „vašich ošetřujících lékařů bylo mnoho, a že nevěděli, který z nich to má vlastně napsat a poslat“.

Napadne vás, že na tuhle „maličkost“ asi pan ministr Bartoš nějak zapomněl...

/ Otakar Grund, Turnov

Dny lidové architektury

Čech, Moravy a Slezska v Libereckém kraji a okolí

22. – 23. července 2023 | so 9.00 – 17.00
ne 9.00 – 17.00 vstup zdarma

Dlaskův statek v Dolánkách

Dolánky 12

- Komentované prohlídky nové stálé expozice Na statku od jara do zimy – Tradiční zemědělství a agrární obyčeje v Pojizeří
- Ukázky řemeslné výroby, řemeslné workshopy pro veřejnost – předení na kolovratu, mykání vlny, plstění, tkaní, kovářské řemeslo (výroba hřebů či podkov), ukázka a techniky opracování trámů
- Drobný prodej řemeslných výrobků

FESTIVAL

22. 7. 2023

Kemp Dolánky u Turnova 12:00

D O L Á N K Y

Doladíme!
The Cubes
Znouzecnost
Ornament
The Scoffers
Yagody (Ukrajina)
Jamaron
Švihadlo
Pól McKántry
(když bude počasí a nálada)

Vstupné dobrovolné

www.festivaldolanky.cz

Doladíme!
The Cubes
Znouzecnost
Ornament
The Scoffers
Yagody (Ukrajina)
Jamaron
Švihadlo
Pól McKántry
(když bude počasí a nálada)

www.festivaldolanky.cz

MALÁ SKÁLA –

Maloskalská Galerie Josefa Jíry, z. s.,
a obec Malá Skála
Vás zvou na výstavu

Patrik Kriššák

a na zahájení v **sobotu 15. 7. 2023** v 17 hodin.

Po vernisáži bude následovat program
s kapelou ŠUMNÝ JAZZ – jazz/blues k tanci i poslechu

Těší se na Vás Galerie Josefa Jíry a Hostinec u Boučků

Otevřeno denně, kromě pondělí, 11–17 hodin

Výstava potrvá do 18. 8. 2023

(Zdroj: Viktorie Beldová)

lomnice n/p

Pro opravu silnice II/284 z Lomnice do Zeleného Háje kraj vybral firmu *Silnice Čáslav*. Na opravu se počítá s částkou 28,1 milionu korun s daní.

Zelený Háj

„Pokračujeme také v projektech rekonstrukcí silnic na Semilsku. Jedná se například o silnici v Benešově u Semil za 180 milionů, komunikaci vedoucí

z Lomnice nad Popelkou do Košťálova za zhruba 65 milionů anebo z Kořenova do Roprachtic za přibližně 131 milionů korun. Rekonstrukce se dočká také silnice v Rokytnici nad Jizerou za 185 milionů korun. Jedná se o stavební akce, které budou trvat 2 sezony. Hotovo bude nejpozději v roce 2024. Pomohou nám v tom také finance z evropských fondů,“ uvedl Jan Sviták, statutární náměstek hejtmána pro resort dopravy. (Filip Trdla)

semily

Muzeum a Pojizerská galerie Semily vyhlašuje výtvarnou soutěž Malovaný herbář.

Tématem výstavy je česká flóra a soutěžní práce budou vystaveny v říjnu 2023 na výstavě „Malovaný herbář“

Pravidla soutěže: formát A4, technika neomezená, každý účastník může přinést max. 3 práce, ze zadní strany obrázku bude uvedeno jméno a příjmení autora, s telefonním číslem, případně emailem.

Kategorie: od 6 do 12 let, od 13 do 18 let, dospělí
Odevzdávejte do 20. září 2023

Bližší info: Libuše Šviková,
svikova@muzeumsemily.cz

Tak to jsem tu už dlouho neměl! Ohnal jsem se po mouše a další zpravodajství ze Semil se mi vymazalo... a já si neudělal zálohu... Sorry!

semilsko

SPÁLOV – Nová vyhlídka, nové muzeum, nová turistická atrakce,, tou je Vyhlídka na Janečku. Rozhledna vznikla na střeše bývalé trafostanice po rekonstrukci objektu. Prostory rozhledny slouží také jako příležitostné minimuzeum a galerie. (Loužnický zpravodaj)

železnobrodsko

Krajský úřad Libereckého kraje, pořadatel celorepublikové akce Dny lidové architektury Čech, Moravy a Slezska, letos opět finančně podpořil program v naší národopisné expozici na Bělišti. Díky tomu bude roubený dům spolu s dalšími 11 objekty v Libereckém kraji **o víkendu 22.–23. července** přístupný návštěvníkům zdarma a připraven pro ně bude doprovodný program.

Bělišťe bude otevřeno po oba dny v čase od 9 do 17 hodin.

Komentované prohlídky nebudou letos zaměřeny na celou expozici, ale jenom na dvě expoziční místnosti, ve kterých bude mít průvodce asi dwevacetiminutové vyprávění. Oba dny v 11 hodin začne ve světnici domácího tkalce povídání na téma „Domácnost našich prababiček“ a v 16 hodin v místnosti s cechovními předměty povídání na téma „Řemeslnické cechy“.

Rodiny s dětmi v domě mohou při hře Život na Bělišti pátrat po nápisu na záklopovém prkně ve štítu roubenky.

V sobotu v 10 a v 17 hodin budou moci návštěvníci obdivovat zručnost a znalosti dvou regionálních řemeslnic. Majitelka rodinné firmy Stefany ze Bzí, Štěpánka Kurfiřtová, předvede a povypráví o historii ručního broušení kozákovských kamenů. Zájemci si práci na brusku mohou sami vyzkoušet.

Hana Kristelová ze Semil se zabývá zpracováním a přírodním barvením vlny a hedvábí a ráda návštěvníkům povypráví o své cestě k udržování starodávného barvířského řemesla.

Odpoledne od 14 hodin sehraje H. A. D. (Hodkovické amatérské divadlo) představení pro celou rodinu „Láska od Mohelky“, které je napsáno podle pověsti z Podještědí. Pojednává o osudu mlynářovy dcerky Dorotky, která se zamiluje do Vojtěcha, adjunkta z polesí na Javorníku.

Pár kroků od Bělišťe se nachází Minimuzeum skleněných betlémů, které bude možné navštívit v sobotu v čase 10–17 hodin. Milovníci skla a bižuterie zde budou mít příležitost vyrobit si vlastní šperk v koráلكové dílně nebo si zakoupit výrobek firmy Kortan v prodejně minimuzea.

V neděli se o celodenní zábavu postará spolek Semínko země, zastoupený Lenkou Hřibovou. Program „Dětství a hrátky století zpátky“ bude vhodný především pro rodiny s dětmi, ale s nostalgií mohou zavzpomínat i návštěvníci dříve narození. Louka před domem se promění na několik stanovišť s různými hrami a kutěním – chůze na chůdách, honění obruče, praní na vaše, mletí obilí v ručním mlýnku, přebírání semínek, výroba lodičky z kůry nebo skřítky z klacíku, povídání o knížkách našich babiček.

Vždy každou celou hodinu (od 9 do 14 hodin) sehraje Lenka Hřibová krátké divadélko (*O kůzlátkách, O Smolíčkovi, O veliké řepě*). Připraví také foto-

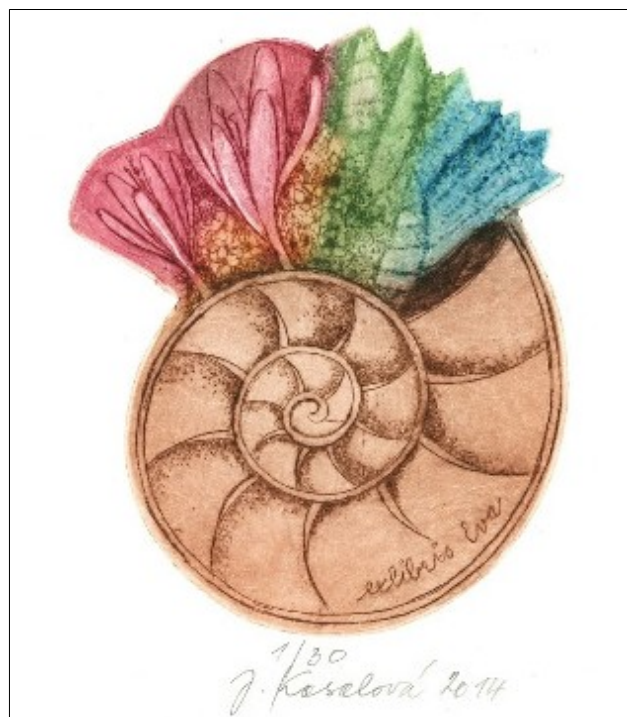
výstavku „Víme, s čím si hrajeme?“ na téma rizik interiérového dětství a s inspirací, jak umožnit i dětem v technickém, betonovém a virtuálním 21. století kontakt s přírodním prostředím.

/ Kateřina Řezníková, pracovnice muzea

Jana Kasalová st – Grafika, ex libris

Jana Kasalová (1947) je absolventkou sklářské školy v Železném Brodě a pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí, oboru výtvarná výchova. Celý život se věnovala pedagogické činnosti, do roku 2017 vedla výtvarný obor v železnobrodské Základní umělecké škole. Pravidelně vystavuje u nás i v zahraničí. Na výstavě představuje ukázky své tvorby – grafické listy – barevné suché jehly a výběr ex libris.

Národopisná expozice Bělíště, 3. 6. – 31. 8. 2023

vrchlabí

3. 6. 2023 – 17. 9. 2023

Semilská léčitelka Květoslava Patočková

Osobnost paní Květoslavy Patočkové je neodmyslitelně spjata s léčitelstvím, bylinkářstvím, jasnovidectvím, ale především s celoživotní snahou o nezištnou

pomoc nemocným lidem a zvířatům. Výstavu o jejím životě zapůjčilo Muzeum a Pojizerská galerie v Semilech.

Výstava je otevřena do 17. září 2023 denně mimo pondělí (9–12 a 13–16 hodin) v Krkonošském muzeu, respektive ve čtyřech historických domcích na náměstí.

jičínsko

JIČÍN – Jičín je krásné město, památka vedle památky. Dochovalo se tu také několik památek zdejšího ghetta, synagoga, hřbitov a další.

Nedaleko Valdštejnova náměstí se nachází pozdně barokní synagoga, poměrně malá stavba z druhé poloviny 18. století. V roce 1840 spolu s židovským ghettem vyhořela. Při následné opravě bylo nově vybudováno samostatné schodiště na ženskou galerii a byla zde provedena klasicistní výmalba. Synagoga svou funkci plnila do roku 1941. Po válce sloužila jako skladiště, poté jako sušárna léčivých bylin. Objekt chátral do roku 2002, kdy byla započata rekonstrukce, během níž byla v plné míře obnovena původní klasicistní výmalba. Pozoruhodnou součástí interiéru jsou také dva torčované barokní sloupky u svatostánku, které údajně pocházejí ze zdejšího chrámu sv. Ignáce.

Dnes už neexistující domy v Židovské ulici naznačují římské číslice v dlažbě chodníku. Za pozornost stojí především klasicistní budova židovské školy čp. 100 /**FOTO**, která zde byla od roku 1872 do roku 1938. Součástí interiéru této školy je krásné točité empírové schodiště z 2. poloviny 19. století.

V Palackého ulice se nalézají domy, které vlastnil finančník vévody z Valdštejna Jakob Baševi, díky němuž mohl vévoda realizovat své velkolepé stavební plány.

Rodný dům Karla Krause stojí v severozápadním rohu Valdštejnova náměstí (úřední adresa je Fortna 43), je opatřen pamětní deskou. Tady se 28. dubna roku 1874 Karl Kraus, rakouský spisovatel, dramatik, básník a novinář.

Třikrát byl nominován na Nobelovu cenu za literaturu.

Karl Kraus se narodil jako deváté a nejmladší dítě v rodině jičínského židovského majitele papírny Jakoba Krause. Když mu byly tři roky, přestěhovala se rodina do Vídně.

Karl Kraus měl k Čechám jako zemi kladný vztah, i když stěží najdeme něco, co by jeho vztah k Čechám explicitně vymezovalo. Svědčí o tom mj. fakt, že z ruchu velkoměsta (Vídně), na který si nikdy příliš nezvykl, se často vracel právě do Vrchotových Janovic, kde nacházel klid a v oblíbeném parku trávil hodně času. Přál si být ve Vrchotových Janovicích i pohřben, to se mu však nespěnilo. Český ale nemluvil a neuměl správně vyslovit ani „dobrý den“.

Zemřel na srdeční embolii v roce 1936 ve Vídni.

Zhruba dva kilometry od Jičína, nedaleko Valdštejnské lodžie, se rozkládá židovský hřbitov, založený roku 1651. Nejstarší dochovaný náhrobek je z let 1734–35. Klíč lze vypůjčit v Městském informačním centru, v synagoze a ve Valdštejnské lodžii.

(Sdružení Český ráj + Turistický portál Královéhradeckého kraje + Wikipedie)

Jičín.org

HOŘICE – Zastupitelstvo Hořic dalo zelenou zahájení projektu rekonstrukce objektu tzv. Hirschovy vily, která bude sloužit jako objekt pro poskytování sociálních služeb. Po desetiletích snah objekt zachránit se konečně zahájil proces, na jehož konci bude této významné historické budově vdechnut nový život.

Každý obyvatel Hořic jistě zná ten nepříjemný pohled, který se mu naskytne na objekt čp. 495 v Karlově ulici, naproti Lidlu. Budova známá jako Hirschova vila je významnou historickou stavbou z konce 19. století, kterou nechal postavit Bedřich Hirsch – majitel továrny na ložní prádlo a potisk látek. Zub času se však na rozsáhlém objektu významně podepsal a v dnešní době je již ve špatném, můžeme říci až havarijním stavu.

Město Hořice se dlouho snažilo najít příležitost na rekonstrukci objektu, uvažovalo se dokonce o zbourání budovy. Dlouhou dobu se však nenacházelo přijatelné řešení. Teprve na přelomu let 2021 a 2022 vznikla reálná idea rekonstrukce objektu, podařilo se získat dotační zdroje a teď zastupitelstvo města definitivně schválilo zahájení projektu.

Ve spolupráci města Hořice a Denního stacionáře Klokan vznikl projekt, na jehož konci Hirschova vila opět ožije, a to jako zázemí pro zařízení poskytující tolik potřebné a požadované sociální služby, konkrétně denní stacionář a odlehčovací služby. Projekt významně přispěje k řešení nedostatku těchto kapacit nejen na Hořicku, ale i v širším okolí.

Projektovou dokumentaci na rekonstrukci objektu zpracoval *Ateliér Zídka, architektonická kancelář*. Dodavatelem stavebních prací bude Valc HK a Elektro Mosev – Hořice“.

Vítězná nabídka na stavbu činní necelých 111 milionů s daní, jedná se tak o jednu z největších investičních akcí Hořic v novodobé historii. Realizace v takovém rozsahu je možná díky získání dvou dotací. První je dotace z Národního plánu obnovy skrze Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 64,7 milionu, druhou dotaci se podařilo získat z Královéhradeckého kraje, který tento projekt podpořilo částkou 30,5 milionu korun a zařadilo budoucí sociální služby, které vzniknou v Hirschově vile, do své celokrajské sítě sociálních služeb. Město doplatí vlastní spoluúčasť ve výši 15,6 milionu plus v současné době soutěžené stavební dozory. Město se tak bude finančně podílet na celé akci asi 15 procenty.

Realizace projektu bude trvat zhruba 2 roky.

(Martin Bártík + Martin Pour, MěÚ Hořice)

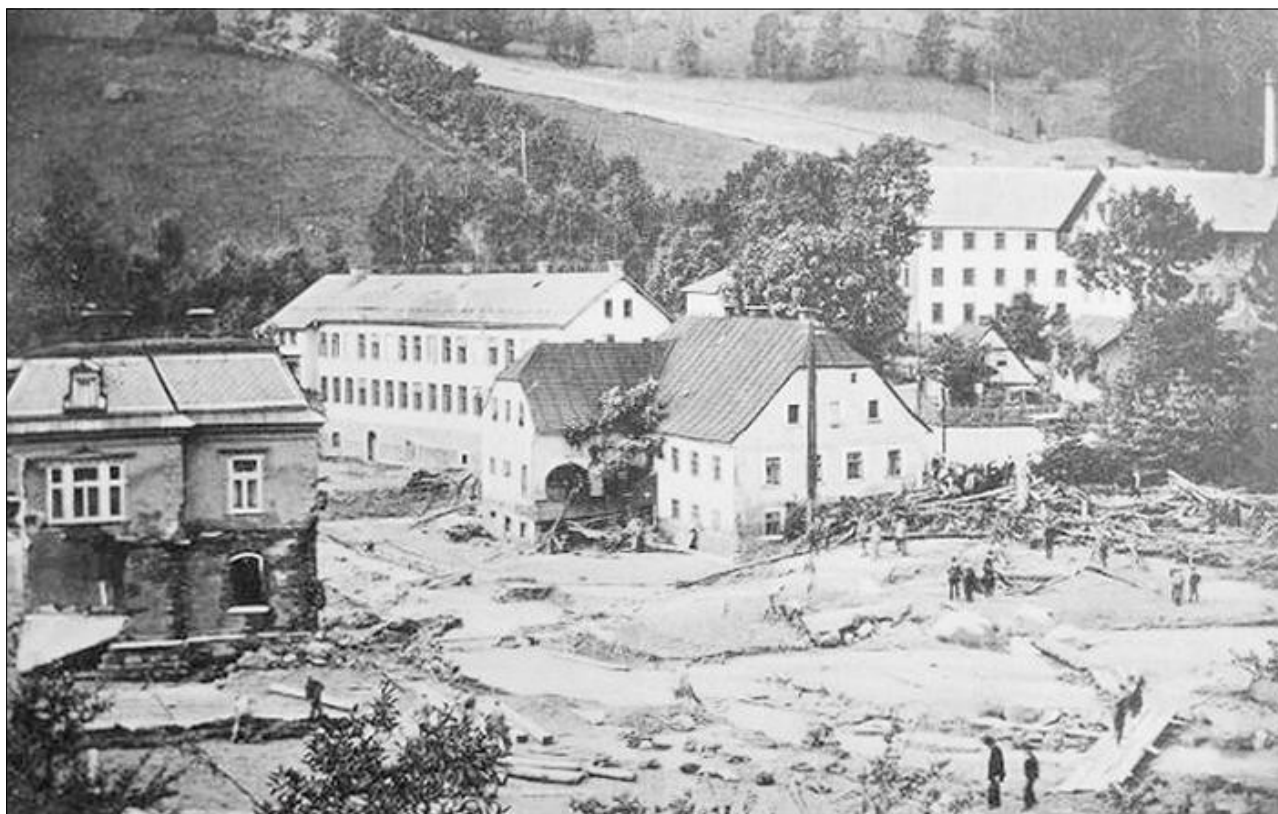
Valdštejn. J. B. W., odesláno 1918. Ze sbírky Václava Mikuleho

Hodkovice. Odesláno 1910. Ze sbírky Václava Mikuleho

Pozdrav z Prachovských skal u Jičína – Moštěnice pod Plecháčem – Trosky – Pod Císařskou chodbou. Chromolitografie Kabátník a spol. V Jičíně. Na skladě u J. Paška, knihkupce v Jičíně. Odesláno 1901 Ze sbírky Václava Mikuleho

(Desná) Verlag Sofie Schmidt, Unter-Polaun. Partie mit Villa Schnabel. Dessendorf nach dem Dambruch. Aukro

Hrobka, kde spočinul Sklářský král, je turistickým lákadlem Desné

Riedlova hrobka, impozantní kryptová kaple s věžičkou, je jednou z ozdob Desné na Tanvaldsku. Hrobku dal pro svoji rdinu vystavět sklář Wilhelm Riedel.

Hrobku vybudoval v letech 1889-90 známý liberecký stavitel Adolf Bürger v novogotickém slohu. Byla postavena z kvádrů pevné muchovské žuly a na tomto žulovém základě byla postavena kaple z hořického pískovce.

Krátké kované prvky ochozu i barevná okna byla vyrobena ve firemních provozovnách. Věžička byla vybavena zvonem, který byl v roce 1917 odevzdán pro válečné účely.

Do hrobky byly postupně uloženy i ostatky několika dalších příslušníků početné rodiny Riedlů. Jako první byl do ní 27. dubna 1894 slavnostně pohřben Josef Riedel starší (*narozen 1816 v Hejnicích*), největší sklářský průmyslník v celé rakousko-uherské monarchii, zvaný také Sklářský král. Ten zesnul tři dny předtím v Polubném po krátké nemoci.

Po vystěhování Riedlovy rodiny v roce 1945 se o hrobku nikdo nestaral, ostatky členů rodiny byly převezeny a uloženy do rodinné hrobky na hřbitově v Horním Polubném. Nyní je hrobka v péči města. Koncem předloňského roku byla její část vyčištěna a vyspravena zkušeným restaurátorem Václavem Snížkem.

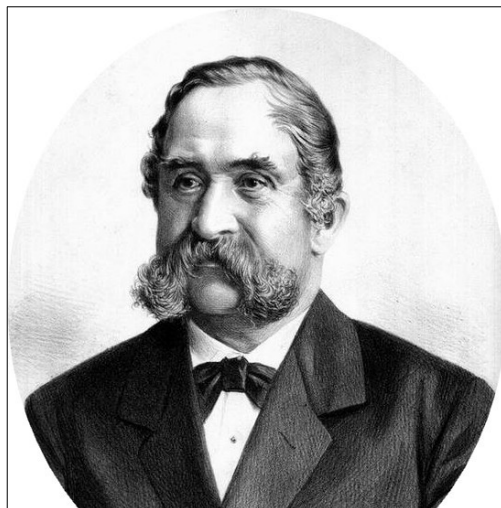

Kaple je umístěna na vyvýšenině nalézající se v jižní části rozsáhlé zahrady Riedlovy vily, odkud se i po smrti mohl *Sklářský král* dívat na své sklárny. Dostat se k hrobce lze z Desné od Riedlovy vily, nebo z druhé strany od vlakové stanice Dolní Polubný.

Otevírací doba kaple je úterý až čtvrtek a sobota 9 – 17 hodin, pátek a nedele 9 – 15 hodin.

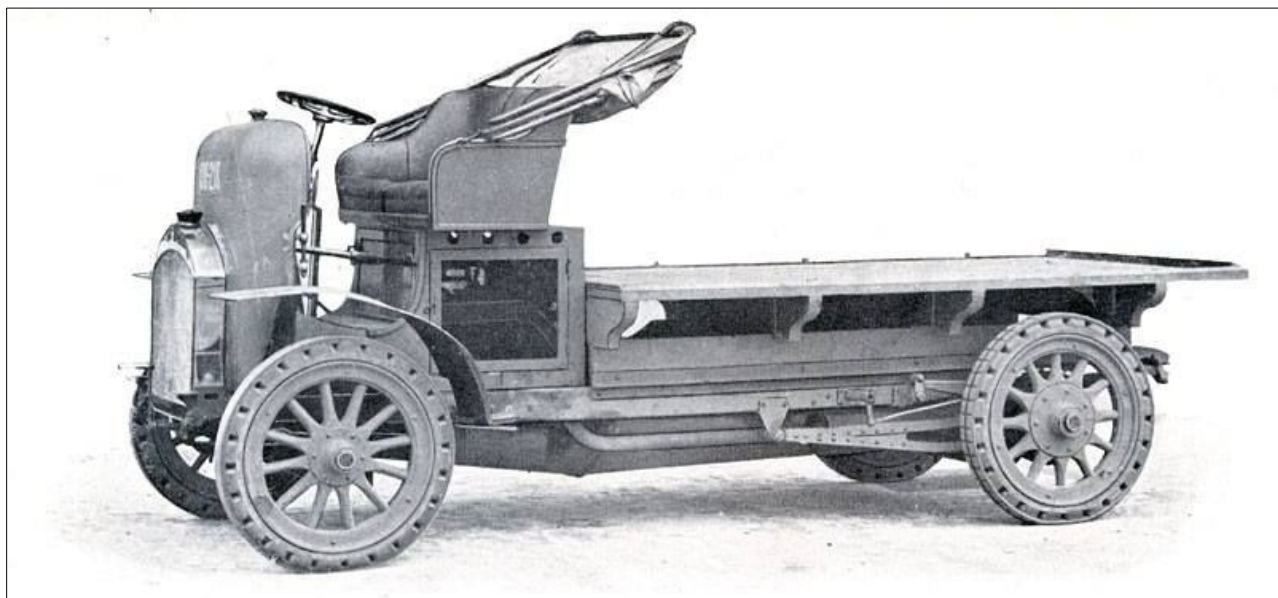
Přes léto připravilo město komentované prohlídky hrobky, denní prohlídky jsou v sobotu ve 14 hodin, večerní ve středu ve 21 hodin. Prohlídky jsou po před-chozím objednání (775 685 489) minimálně pro 6 lidí.

(Zdroje: Jan Mikulička, Liberecký kraj + Desná foto Josefa Riedla st. Wikipedie)

liberec

Unikátní historický vůz RAF typu 18/22 z roku 1909 je nově v expozici Technického muzea v Liberci. Ředitel muzea Jiří Němeček to označil za splněný sen, neboť výroba těchto vozů je s Libercem spjatá. Automobily této značky produkovala na začátku minulého století místní továrna *Reichenberger Automobil-Fabrik (RAF)*. Kolik jich vyrobila, se neví. Podle znalců jich byly maximálně 3 tisíce, ale dochovalo se jich jen kolem pěti. Vůz RAF na zhruba čtyři měsíce zapůjčilo do Liberce Národní technické muzeum v Praze ze své stálé expozice.

RAF 40-HP z roku 1910, zdroj: *Pinterest*

„To, že jsme ji z expozice vyndali, zapůjčili, není zcela běžné, protože ten základ - stálou expozici - neradi měníme. Tam jsou opravdu nejvýznamnější předměty, které máme a RAFka je jedna z nich,“ řekl novinářům ředitel odboru muzea dopravy NTM Arnošt Nezmeškal. V případě Liberce podle něj udělali výjimku i s ohledem na to, že se zde tyto vozy vyráběly.

Vzácný automobil je pojištěný zhruba na 7,5 milionu korun, jeho hodnota je ale zřejmě ještě vyšší.

Podle dostupných informací se vozy značky RAF v Liberci vyráběly od roku 1907. Předcházet tomu odkup automobilové divize Linserovy továrny průmyslníkem Theodorem Liebiegem. Od roku 1912 se továrna RAF začlenila pod mladoboleslavskou automobilku Laurin & Klement a zřejmě poslední vůz značky RAF vznikl v roce 1916. Muzeum v Liberci má zapůjčený jednodvřevový dvoumístný model 18/22, který připomíná kočár. Vystavený model má repliku karosérie.

„Je to vůz na původním podvozku s novodobou druhostavbou karoserie podle lehkého užitkového vozu typu FW25. Renovaci provedli pracovníci podniku LIAZ Holýšov v roce 1976,“ uvedla manažerka Technického muzea v Liberci Eva Daňková.

Technické muzeum v Liberci sídlí v areálu bývalého výstaviště a příští rok bude slavit deset let od založení. Vystavuje nejen historické automobily, motocykly a jízdní kola, ale má i expozici městské hromadné dopravy. (Genus)

liberecký kraj

ČESKÁ LÍPA – V České Lípě mají počtvrté venkovní výstavu. Letos je o historii města

Pondělní slavnostní vernisáží zahájila Česká Lípa letošní venkovní výstavu, která nese název Českou Lípou krok za krokem.

Výstava je in memoriam věnována českolipskému historikovi Ladislavu Smejkalovi, jehož texty jsou na výstavních panelech použity. Výstavu připravilo Regionální turistické informační centrum Česká Lípa ve spolupráci s Vlastivědným muzeem a galerií v České Lípě a Vlastivědným spolkem Českolipska.

V rámci výstavy si mohou lidé prohlédnout celkem 38 panelů. Deset z nich je umístěných na náměstí T.G.M., dalších 28 z nich na nejrůznějších místech v širším centru České Lípy. Umístění jednotlivých panelů si mohou občané načíst prostřednictvím QR kódu na panelech nebo si vyzvednout přehlednou mapku v infocentru na náměstí T.G.M.

Na panelech si mohou občané prohlédnout historickou tvář České Lípy, kterou zachycují pohlednice z 19. a 20. století, a proměny České Lípy v čase mapují právě texty Ladislava Smejkala.

Výstavu nazvanou podle jedné z jeho publikací připravili jeho kolegové a následovníci z muzea, kteří tím připomínají jeho odkaz městu. Každý panel výstavy přináší informace, drobné příběhy a fotografické detaily ze současnosti, které v osobitých kolážích grafika Rudolfa Živce vykreslují atmosféru našeho města.

Výstava bude v ulicích České Lípy k vidění až do konce října.

„Venkovní výstava v ulicích České Lípy se stává již tradicí, organizujeme ji už počtvrté. V letošním roce je výstava velmi poučná, díky ní se dozvíme mnoho zajímavého o historii našeho města. Jsou to informace, které bychom měli znát, protože je důležité

znát minulost místa, kde žijeme. Je mi ctí, že můžeme touto výstavou vzdát hold historiku Ladislavu Smejkalovi, pro kterého byla historie našeho města celoživotní náplní, vášní a posláním. I díky němu víme o městě to, co bychom jinak nevěděli a je dobře, že se nyní o minulosti České Lípy mohou všichni dočíst v rámci letošní krásné výstavy,“ uvedla starostka města Jitka Volfová.

/ Kristýna Kňákal Brožová, Česká Lípa

mladoboleslavsko

Správa železnic informuje o nepřetržité výluce na železniční trati 064 Mšeno - Mladá Boleslav - Lomnice nad Popelkou.

Výluka bude probíhat v úseku Mladá Boleslav město - Dolní Bousov ve dnech **23. července od 0:00 až 3. srpna 2023 do 23:59.**

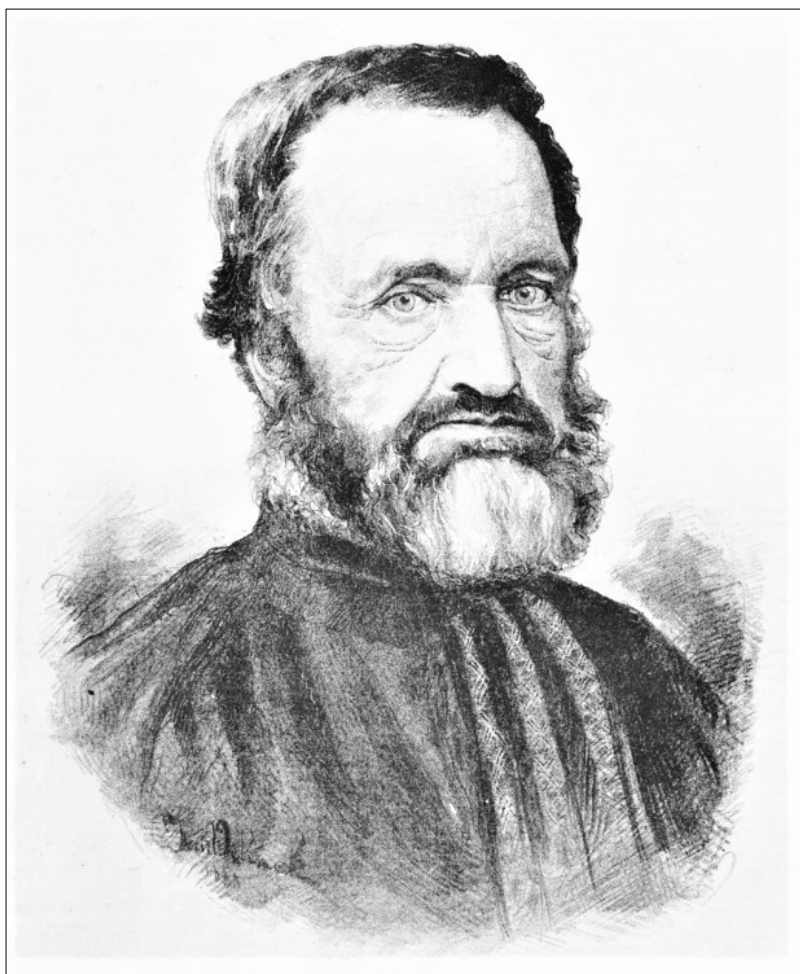
Na stejné trati bude probíhat ve dnech **31. července od 0:00 až 3. srpna 2023 do 23:59** nepřetržitá výluka také v úseku Dolní Bousov - Libuň.

Účelem výluky je mj. oprava výhybek ve stanici Dolní Bousov a oprava železničních přejezdů u zastávek Kolomuty a Březno u Mladé Boleslavi. Po dobu výluky budou všechny vlaky nahrazeny náhradní autobusovou dopravou v časech dle výlukového jízdního řádu.

náš jubilant

Jméno Čeňka Paclta je dnes prakticky neznámé, i přesto, že byl prvním českým cestovatelem, který za svůj život navštívil pět obydlených světadílů. Z neúspěšného obchodníka se tak stal jeden z nejúspěšnějších českých cestovatelů.

Čeněk Paclt se narodil **14. července 1813** v Turnově do rodiny obchodníka s drahokamy. Po absolvování turnovské školy se vyučil mydlářskému řemeslu v Jičíně. Též se využil brusičství kamenů. Po vyučení obdržel „cestovní knížku“, jež mu povolovala cestovat po českých a rakouských zemích. Chtěl poznat kus světa a zkusit se uživit mydlařinou, proto se vydal do Uher. Tam se mu ale nevedlo. Odešel tedy do Vídně, kde brousil opály. V letech 1840 – 1842 pracoval u vídeňského klenotníka Benkowitze. Poté odešel do Varšavy. Tam začal prodávat české granáty, které mu posílali z Turnova. Obchodování se mu ale pořád nedařilo a během necelých dvou let přišel o všechny úspory.

A tak se 26. září 1846 vydal na jednatřicetidenní plavbu z Antverp do New Yorku. Na lodi byl jediným Čechem. V New Yorku však nemohl najít práci, byl oloupen a asi po týdnu chtěl odplout do New Orleans. Během plavby ale na lodi vypukl požár. Před jejím potopením zachránila posádku fregata americké armády. Paclta okouzila myšlenka přidat se k zachráncům a vstoupil do armády. Když z ní po pěti letech odešel, navštívil Washington, D. C., Baltimore, Philadelphii, Buffalo, Boston a Niagarské vodopády. Občas se někde usadil a zkoušel farmařit, ale nikde dlouho nevydržel. Byl totiž dobrodruhem tělem i duší. V roce 1857 navštívil

Rio de Janeiro, když ho tam přilákala brazilská diamantová pole. Vrátil se však zpět do USA, aby odplul do Austrálie.

V Austrálii zkoušel štěstí s hledáním zlata, ale nedařilo se mu. V říjnu 1859 tak vyplul z Melbourne do Kalkaty v Britské Indii, neboť se v této době hodně mluvilo a psalo o nálezích zlata ve východní Indii. V Indii zjistil, že se jednalo „novinářskou kachnu“. Po dvou týdnech se znovu vrátil do Austrálie přes Hongkong a Singapur. V letech 1865 – 1866 procestoval Nový Zéland. Pak se vrátil do rodného Turnova.

Do Afriky se Paclt dostal na začátku roku 1870. Když necestoval, tak hledal diamanty. V Africe se poznal i s českým cestovatelem Emilem Holubem, s nímž však neměl dobré vztahy, neboť Holub mu připadal nezkušený, ale přitom namyšlený a drzý. Holuba dokonce pomlouval a psal o něm do Čech ironické

dopisy. Nechápal Holubovy přírodovědecké a etnologické zájmy a vysmíval se jeho sběru domorodých předmětů. Naopak Holub, jenž si více cenil svých teoretických vědomostí a vzdělání než Pacltových zkušeností, Paclta několikrát urazil. Oba muže spojovala vášeň cestovat, každý však měl jinou motivaci. V Africe Paclt prožil 17 let, a nakonec zde i zemřel. V červnu 1887 přišla do Čech smutná zpráva. Turnovský cestovatel, jenž jako první Čech navštívil pět obydlených světadílů, zemřel náhle ve svém stanu v Keiskammě u řeky Vaal. Přesné datum úmrtí však nevíme. Paclt ale psal obsáhlé dopisy do Čech, kde popisoval krajiny ze svých cest. Dopisy byly později literárně i rozhlasově zpracovány, poprvé spisovatelem Jaroslavem Svobodou a naposled Donátem Šajnerem v roce 1955

/ Jaroslav Svoboda, Náš REGION

pozdní sběr

SOBOTKA –

BESEDA
VÁCLAVA ŽMOLÍKA
**Jaroslav
Satoranský**
23/7 od 14 h
Šolcův statek v Sobotce
Hudební doprovod Zámecké saxofonové kvarteto Josefa Žemličky.
Vstupné dobrovolné.

Generální partner festivalu
Hudba z ráje www.hudbazraje.cz
Hudební festival
Karolíny Cingrošové
a Václava Žmolíka

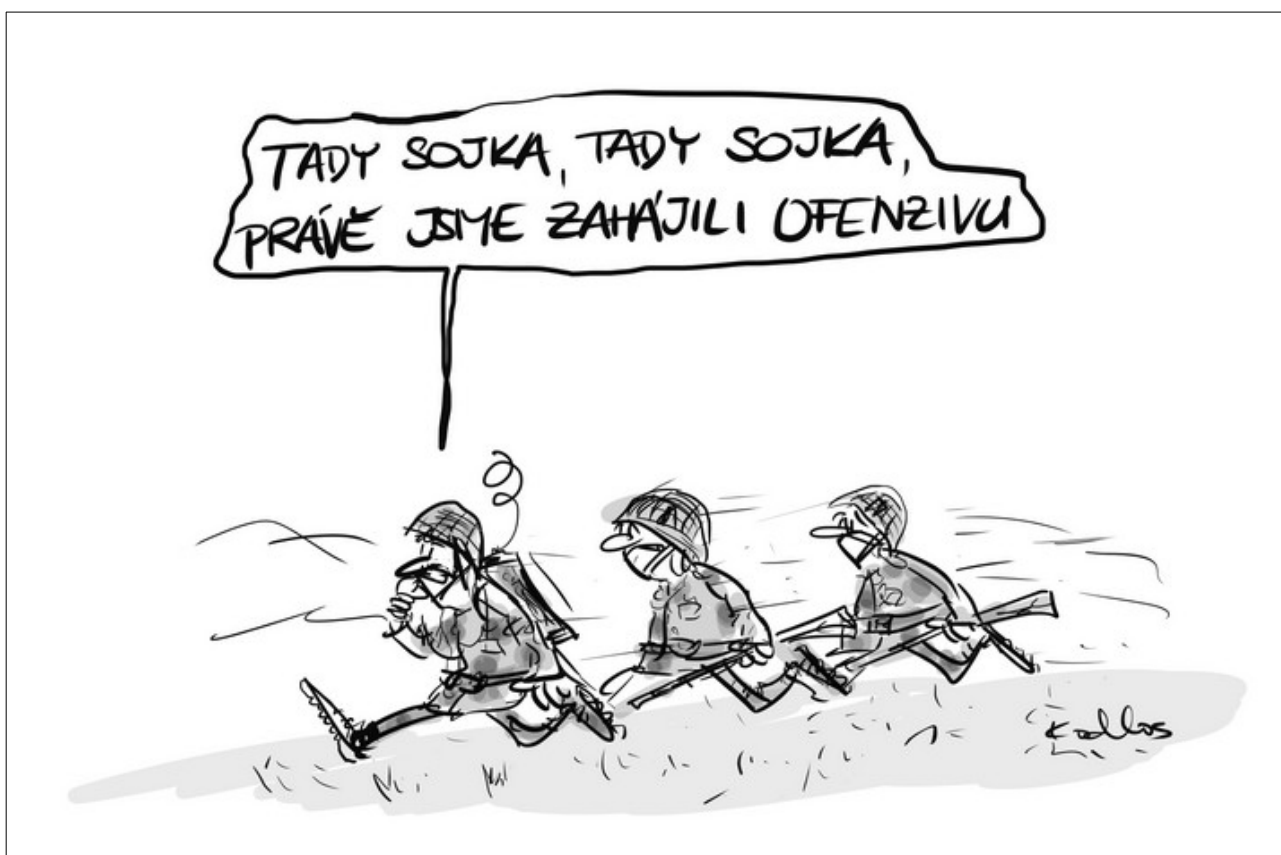
HUDBA
Z RÁJE
2023

LOMNICE n/P – V pátek 14. července zahraje od 20 hodin na Lomnické pivovarské zahrádce skupina Orloi, přijďte si poslechnout punk - rockovou kapelu z Liberce!

Kulturní a informační středisko zve **v neděli 16. července** od 16 hodin na zámek na další koncert jičínské kapely Golf. Vstupné dobrovolné a občerstvit se můžete v zámecké kavárničce.

Kulturní a informační středisko zve **v pondělí 17. července** od 15 hodin na workshop Drahé kameny, tentokrát v dílně lektora, s ukázkou broušení. Vstupné 80,- Kč, počet míst je omezen.

#

Karel Hohl

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj